

24 Saat Çalışanlarla İlgili Yargı Kararları

Mahmut Çolak

İş ve Sosyal Güvenlik Danışmanı

Sirküler No: 917

Tarih: 20.11.2023

Kısa Cevap

Yargıtay'ın yerleşik uygulamasına göre 24 saat çalışıp 24 saat dinlenme düzeninde bir işçi günde **en fazla fiilen 14 saat** çalışmış sayılır; uyku ihtiyacını gideremediği durumda **4 saat ara dinlenme** yaptığı kabul edilir. Günlük **11 saati aşan** çalışmalar haftalık süre dolmasa da **fazla çalışmadır** ve denkleştirmeye tabi tutulamaz. Bu düzende haftada en az bir gün dinlenme ayrıldığından **hafta tatili ücreti** talebi reddedilir.

Ara Dinlenme — 9. HD, 11.03.2021

Yargıtay 9. Hukuk Dairesi kararında (T.11.03.2021, E.2021/1781, K.2021/6018); işçinin uyku ihtiyacını dinlenme süresi içinde gideremediğinin anlaşılması hâlinde yerleşik Yargıtay uygulamalarına uygun ve ölçülü olan işçinin uyku ihtiyacını gideremediği 24 saat esaslı çalışmada yemek ve sair ihtiyaçları nedeniyle 4 saat ara dinlenme yaptığının kabul edilmesi gerektiğine hükmedilmiştir.

Hafta Tatili Ücreti — 9. HD, 03.05.2018

Yargıtay 9. Hukuk Dairesi kararında (T.03.05.2018, E.2017/6910, K.2018/9727); Somut uyuşmazlıkta, hafta tatili ücreti bakımından, 24 saat çalışma 24 saat dinlenme esasında yürütülen çalışma sistemine göre yerinde bir şekilde hafta tatili ücreti kabul edilmemiş olmakla birlikte, hükümde hafta tatili ücreti talebinin açıkça reddedilmesi gerekirken açıkça reddedilmemesi... hatalıdır şeklinde hüküm kurulmuştur.

Fazla Çalışma Hesabı — 9. HD, 05.10.2021

Yargıtay 9. Hukuk Dairesi kararında (T.05.10.2021, E.2021/9973, K.2021/13695);

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nca da benimsenen Dairemizin yerleşik uygulamasına göre, bir işçinin günde en fazla fiilen 14 saat çalışabileceğinin kabulü gerekir. Bu durumda 24 saat çalışıp 24 saat dinlenme usulüyle yapılan çalışmalarda bir hafta 3 gün, diğer hafta ise dört gün çalışma yapılacağından, yukarıda bahsedilen 63. madde hükmü gereğince, haftalık normal çalışma süresi dolmamış olsa dahi günlük 11 saati aşan çalışmalar fazla çalışma sayılması sebebiyle, bu çalışma sisteminde işçi ilk bir hafta (3x3=) 9 saat, takip eden hafta ise (4x3=) 12 saat fazla çalışma yapmış sayılmalıdır. Yine bu çalışma düzeninde davacının bir hafta 4 gün, diğer hafta ise 3 gün çalışması söz konusu olup, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 46. maddesine göre dinlenme için haftada en az bir gün ayrıldığından davacının hafta tatili ücreti talebinin reddine karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçe ile kabulü hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

Uyku ve Özel İhtiyaç Süresi — HGK, 08.02.2017

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu kararı (T:08.02.2017, E:2014/22-2468, K:2017/229);

Davacı işçinin günde ortalama 6 saatlik bir uyku ihtiyacı bulunduğu kuşkusuzdur. Öte yandan, 4 saatlik bir süre de özel ihtiyaçları için gereklidir. Nitekim 05.04.2006 gün 9-107/144 Karar sayılı Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararında da aynı olgu paylaşılmıştır. 4857 sayılı Kanun'a göre, günlük 14 saat çalışıldığı varsayılarak hesaplamaya gidilmelidir. Somut olayda, davacının bir ay içerisinde on gün çalışıp yirmi gün dinlendiği dosya kapsamından anlaşılmaktadır. Bu durumda günlük en fazla 14 saat çalışılabileceği, 4857 sayılı Kanun'un 63/II maddesine göre 11 saati aşan 3 saatlik bir fazla çalışmadan söz edilebileceği kabul edilmelidir.

Denkleştirme Yasağı ve Sonuç

Günlük çalışma süresinin 11 saati aşamayacağı Kanunda emredici şekilde düzenlendiğine göre, bu süreyi aşan çalışmaların denkleştirmeye tabi tutulamayacağını ve zamlı ücret ödemesi veya serbest zaman kullanımının söz konusu olacağı kabul edilmelidir.

İlke olarak, işçinin uyku ihtiyacını gideremediği 24 saat esaslı çalışmada yemek ve sair ihtiyaçları nedeniyle 4 saat ara dinlenme yaptığı kabul edilmelidir. Hal böyle olunca, Mahkemece, ücret bordrolarında aylık bazda ödendiği anlaşılan 21 saate ilave olarak, 24 saatlik çalışmadan günde 4 saat ara dinlenme süresi de mahsup edilerek fazla çalışma ve fazla sürelerle çalışma ücretinin hesaplanması gerekirken, ara dinlenme süresi mahsup edilmeksizin sonuca gidilmesi isabetsizdir.

Sık Sorulan Sorular

24 saat çalışmada kaç saat fiilen çalışılmış sayılır?

En fazla 14 saat; kalan süre uyku ve ara dinlenme olarak kabul edilir.

Ara dinlenme kaç saat kabul ediliyor?

İşçinin uyku ihtiyacını gideremediği 24 saat esaslı çalışmada, yemek ve sair ihtiyaçları nedeniyle 4 saat.

11 saati aşan çalışma denkleştirilebilir mi?

Hayır. Günlük 11 saat sınırı emredici olduğundan aşan süreler denkleştirmeye tabi tutulamaz; zamlı ücret veya serbest zaman söz konusu olur.

Bu düzende hafta tatili ücreti ödenir mi?

Kararlara göre hayır; 24/24 düzeninde dinlenme için haftada en az bir gün ayrıldığından hafta tatili ücreti talebi reddedilir.

Resmî Kaynaklar

- 4857 sayılı İş Kanunu (41, 46, 63 ve 68'inci maddeler)
 - Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, 11.03.2021, E. 2021/1781, K. 2021/6018
 - Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, 03.05.2018, E. 2017/6910, K. 2018/9727
 - Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, 05.10.2021, E. 2021/9973, K. 2021/13695
 - Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, 08.02.2017, E. 2014/22-2468, K. 2017/229
-

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulamaya öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirküleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/24-saat-calisanlarla-ilgili-yargi-kararlari/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 02:34 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Fevziye Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net